

CHCI STUDOVAT NĚMČINU NA VYSOKÉ ŠKOLE!

SBÍRKA TESTOVÝCH ÚLOH Z NĚMECKÉ GRAMATIKY

MARTIN ŠEMELÍK | RADEK PŘIBÍK

Chci studovat němčinu na vysoké škole!
Sbírka testových úloh z německé gramatiky

Martin Šemelík, Radek Přibík

Recenzovaly:

Mgr. Věra Hejhalová, Ph.D.

Mgr. Marina Wagnerová, Ph.D.

Vydala Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum

Praha 2020

Grafická úprava Jan Šerých

Sazba DTP Nakladatelství Karolinum

Vydání první

© Univerzita Karlova, 2020

© Martin Šemelík, Radek Přibík, 2020

Mgr. Martin Šemelík, Ph.D., na této publikaci pracoval
v rámci projektu Univerzity Karlovy Progres Q10,
Jazyk v proměnách času, místa, kultury.

Bc. Radek Přibík na této publikaci pracoval v rámci atestace
Linguistisches Forschungsprojekt – Synchronie (ADE510019,
Ústav germánských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy).

ISBN 978-80-246-4754-8

ISBN 978-80-246-4770-8 (pdf)

Univerzita Karlova
Nakladatelství Karolinum

www.karolinum.cz
ebooks@karolinum.cz

Předmluva

Uvažujete o **studiu němčiny na vysoké škole**? Nebo už němčinu na univerzitě studujete a chcete si osvěžit znalosti gramatiky třeba v rámci úvodních gramatických kurzů? Čtěte dál, tato knížka je možná to, co hledáte!

Na otázku, která z jazykových rovin (výslovnost, slovní zásoba, gramatika atd.) je nejdůležitější, existuje jednoduchá odpověď – slovní zásoba. Bez ní se ostatní roviny nemají o co opřít a jeví se jako soubor abstraktních pravidel bez souvislosti s reálným životem, s komunikací, kterou je přirozený jazyk především.

To však na druhou stranu neznámá, že ostatní roviny nejsou důležité. Opak je pravdou. Jde-li nám o něco víc než jen se dorozumět v nejzákladnějších každodenních situacích, neobejdeme se mj. bez **solidních znalostí gramatiky**. Ta v rámci studia němčiny na vysoké škole hraje pochopitelně různě velkou roli, a to podle toho, kde němčinu chceme studovat. Totéž pak platí o její roli v **rámci přijímacích zkoušek**. Jasně ovšem je, že **určitou roli hraje gramatika vždy a všude**.

Předkládaná **sbírka úloh z německé gramatiky obsahuje deset vzorových testů**. Jedná se o rozšířený model gramatické části testu pro uchazeče o bakalářské studium německého jazyka a literatury na Ústavu germánských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, jenž byl za tímto účelem používán v letech 2013–2017. Adresáty publikace jsou ovšem **uchazeči o studium němčiny na jakékoli vysoké škole**, kteří se chtějí připravit na gramatickou část přijímacích zkoušek, ať už jde o studium bakalářské či magisterské. Uplatnění na univerzitní půdě kniha najde i jako **sbírka opakovacích úloh v úvodních gramatických kurzech**.

Jednotlivé testy, resp. i jejich části nejsou vždy úplně stejně obtížné, jejich náročnost se však pohybuje zhruba na úrovni **B1–B2 Evropského referenčního rámce pro jazyky**. Řidčeji zde najdeme i úkoly na úrovni C1, a to z toho důvodu, aby bylo možné bonifikovat nadstandardní kompetence uchazečů, kteří mají znalosti na úrovni vyšší než B1–B2.

Ke všem testům je na **konci publikace klíč**. Pokud uživatelé zjistí, že v testech pravidelně dosahují nižších bodových zisků (pod 50 % z maximálního počtu osmdesáti bodů), znamená to, že opakování či studiu gramatiky budou muset ještě věnovat trochu úsilí. Několik užitečných tipů najdeme v této knize v kapitole „*Žádný učený z nebe nespádl* aneb Pár rad do začátku“.

Za cenné komentáře ke starší verzi publikace děkujeme především oběma recenzentkám, Mgr. Věře Hejhalové, Ph.D., a Mgr. Marině Wagnerové, Ph.D.

Uživatelům přejeme hodně štěstí u přijímacích zkoušek!

Martin Šemelík – Radek Přibík

OBSAH

PŘEDMLUVA 5

ŽÁDNÝ UČENÝ Z NEBE NESPADL ANEB PÁR RAD DO ZAČÁTKU 9

TESTY 11

Úvodem 12

Test A 13

Test B 19

Test C 25

Test D 31

Test E 37

Test F 43

Test G 49

Test H 55

Test I 61

Test J 67

KLÍČ 73

POUŽITÁ LITERATURA 85

ŽÁDNÝ UČENÝ Z NEBE NESPADL ANEB PÁR RAD DO ZAČÁTKU

V této krátké kapitole si řekneme, čím bychom se během příprav na přijímací zkoušky měli řídit. Každý z nás je ale svým způsobem jedinečný a potřebuje něco jiného, jedná se tedy jen o **obecná doporučení**, každý si musí svou cestu najít sám.

Vždy se nejdříve podívejte na **webové stránky** univerzit a fakult, resp. kateder nebo ústavů, na které se hlásíte. Často jsou na nich zveřejněny vzorové testy a příslušná studijní literatura. Mnohé univerzity také pořádají dny otevřených dveří či přímo přípravné kurzy, na kterých se můžete dozvědět mnoho důležitých informací.

V ideálním případě si poříďte svůj **vlastní výtisk** titulů doporučené literatury. Půjčit si ho v knihovně nestačí. Vlastní výtisk budete mít stále k dispozici a můžete si do něj dělat poznámky. Počáteční finanční investice se z dlouhodobého hlediska vyplatí.

Udělejte si **učební plán** a uče se po menších dávkách, ale pravidelně. Pak je jednodušší plán dodržet, což vás bude motivovat k dalšímu učení.

Veškeré problémy a nejasnosti řešte hned. Neodsouvejte věci, které neumíte, na později, většinou potom na ně nezbyde čas.

Důležitý faktor učení je **promyšlené opakování**. Naučenou látku si co nejdříve zopakujte. Nejvíce totiž zapomínáme hned poté, co se něco nového naučíme. Látku si opakujte v rozumných intervalech, např. poprvé po dvou dnech, nechte ji pak uležet čtyři dni a po čtyřech dnech si ji podruhé zopakujte. Osm dní ji zase nechte být a po této době si ji osvěžte. A tak dále ve vzrůstajících intervalech. Konkrétní počet opakování je individuální, zkrátka záleží na tom, kolikrát to bude potřeba, abyste se to naučili.

Učební látku mějte **pohromadě v deskách**, ale desky by měly být nějakým způsobem **rozebíratelné**, abyste si jejich části mohli vzít jednoduše s sebou kamkoli. Nezapíšíte si věci do statického sešitu, ale spíše na volné papíry, se kterými lze bez problémů manipulovat a přeskupovat je, bude-li to potřeba.

Obklopte se němčinou. Nastavte si mobilní telefon na němčinu, místo na dovolenou k moři na jih Evropy jeďte třeba do rakouských Alp nebo do Berlína. Všimněte si gramatiky i při sledování filmu, četbě apod. Nejdříve dílo vychutnejte pro estetický zážitek, při druhém sledování, při další četbě ho alespoň částečně jazykově zpracujte. Vypište si užitečné fráze, příklady pro gramatická pravidla apod.

Mezi gramatikou a **slovní zásobou** existuje velmi složitá síť souvislostí. Bohatší slovní zásoba zároveň většinou znamená i lepší gramatiku, z čehož vyplývá, že i při studiu gramatiky je nutné věnovat zvláštní pozornost slovní zásobě.

Z hlediska **učebních stylů** si ujasněte, co vám nejvíce vyhovuje. Potřebujete látku hlavně vidět nebo třeba spíše slyšet? Vyzkoušejte různé typy studijních strategií a nebojte se experimentovat. Můžete si látku namluvit na diktafon a pak ji poslouchat v mp3 přehrávači cestou do školy, nebo si napsat gramatická pravidla na „lepíky“ a umístit je na často navštěvovaná místa (koupelna, lednička, spížirna, peněženka), abyste s látkou přišli co nejčastěji do kontaktu.

Využívejte **asociace a analogie**. Čím individuálnější, popř. absurdnější asociace bude, tím lépe, protože si ji efektivněji zapamatujete. Abychom si to ukázali na nějakém konkrétním příkladu, řekneme si krátce něco ke konkurenci perfekta a préterita. Jedním z rozdílů mezi těmito časy je, že v některých textových druzích se perfektum často používá na začátku a na konci textu, préteritum uprostřed. Pomůcka k zapamatování pravidla tedy je, že perfektum a préteritum trochu připomínají hamburger, k němuž jsou analogií. Perfektum je houska rozdělená na dvě části, préteritum maso uprostřed.

Důležitá je **názornost**. Vždy se gramatická pravidla uče na příkladech, ideálně jednoduchých, snadno zapamatovatelných, které vás nějakým způsobem osloví.

Znamé přísloví říká, že „sdělená radost dvojnásobná radost, sdělená starost poloviční starost.“ **Učte se s někým druhým**, třeba s kamarádem, kamarádkou. Určitě vám rádi pomohou a poradí i vaši učitelé.

Dobré věci nejsou skoro nikdy zadarmo. Přípravě na zkoušky je potřeba věnovat čas, něčeho se vzdát, což je normální a tak to má být.

Zároveň je ale potřeba se zbytečně **nestresovat**. Důležité je mít čisté svědomí, že jste se pokusili udělat, co bylo možné. Někdy může určitou roli sehrát i štěstí, ne všechno můžeme vždy beze zbytku ovlivnit. S tím je nutné se smířit.

V životě jsou důležitější věci než dostat se na vysokou školu a mít titul. I bez něj můžeme vykonat něco užitečného a smysluplného. Navíc - **nevyjde-li to teď, určitě to vyjde příště!**

TESTY

ÚVODEM

Každý z testů A–J se skládá ze subtestů 1–7. Subtest 1 testuje základní gramatickou terminologii formou vyhledávání příkladů v textu. Subtesty 2–7 jsou orientované na praktické použití jazyka. Subtesty 2 a 3 mají formu doplňování různých slov, resp. jejich forem do souvislého textu (subtest 2) a izolovaných vět (subtest 3). Subtest 2 je zaměřený na slovesa, subtest 3 primárně na ostatní slovní druhy. Subtest 4 je typu *multiple choice*, subtest 5 se zaměřuje na opravu chyb v souvislém textu. Subtest 6 má transformační charakter, subtest 7 testuje jazykové dovednosti pomocí překladu izolovaných vět.

Zadání testů je v němčině, u vybraných úloh jsme se rozhodli pro zadání dvojjazyčné pro případ, že by uchazeči zatím nebyli obeznámeni s německou jazykovědnou terminologií.

Důraz se v testech klade na znalosti spisovné němčiny. Jako rozumný časový limit pro vypracování jednotlivých testů se nám jeví **75–90 minut**.

Z každého testu lze získat celkově **80 bodů**. Subtesty 1–6 jsou dotovány každý deseti body, subtest 7 body dvaceti. Jednotlivé subtesty se hodnotí následujícím způsobem:

- **subtesty 1–4:** Za každou kompletně správnou odpověď se vždy přičítá 1 bod. Za odpověď, která je chybná či jen částečně správná, se bod nepřičítá.
- **subtest 5:** Za každou neopravenou, chybně opravenou, nebo nově vzniklou chybu se strhává jeden bod. Maximálně lze však strhnout 10 bodů, tj. 10 bodů se strhává za 10, 11, 12, 13 a více chyb. Za jednu konkrétní opakující se chybu (např. třikrát plurál *Hünde* místo správného *Hunde*) se strhává bod pouze jednou. K eventuálním lexikálním a pravopisným chybám se nepřihlíží.
- **subtest 6:** Za každou správnou transformaci se přičte jeden bod. Není-li dodrženo zadání v závorce, není bod uznán ani v tom případě, že transformace je jinak v pořádku a splňuje zadání v tom smyslu, že má vyjadřovat totéž co výchozí věta.
- **subtest 7:** Za jednu přeloženou větu lze přidělit nula až dva body. Za každou gramatickou chybu se strhává jeden bod. Za hrubé lexikální chyby, které podstatně mění význam výpovědi, se odečítá půl bodu. Není-li dodrženo zadání v závorce, uzná se alespoň jeden bod, je-li překlad jinak zcela v pořádku. V klíči nelze uvést všechny možné varianty překladu. Snažili jsme se zachytit většinu správných překladů, a to hlavně z gramatického hlediska; nelze však uvádět všechny lexikální varianty, protože množství, jak daný obsah vyjádřit, je příliš velké množství.

Pořadí jednotlivých odpovědí, resp. jejich variant v klíči se neřídí nutně vždy frekvenčními hledisky, ale zpravidla hledisky logickými (pořadí výskytu v textu) a pragmatickými (úspora místa), popř. je pořadí náhodné.

Při stanovení minima pro úspěšné složení testu lze vycházet z 50 % maximálního bodového zisku. **Jakýkoli výsledek nad 50 % je dobrý.** Testy nejsou sestavené tak, aby každý vždy dosáhl stoprocentní úspěšnosti. Každý test obsahuje i jevy, které jdou nad rámec vstupních znalostí, a to proto, aby bylo možné tímto způsobem odměnit bodovým ziskem ty uchazeče, kteří mají vyšší než jen požadované vstupní znalosti.

Během testu nelze používat žádné podpůrné pomůcky typu slovník, gramatika, internet apod.